

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 6Csp/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123324257
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:6123324257.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Evou Uličnou v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanej A. B. C., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom A. B., D. XXXX/XX, v spore o zaplatenie 8225,62 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žaloba sa zamietá.

Žalovanej sa priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobou, doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 26. 5. 2023, sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia 8225,62 eura, spolu s úrokom vo výške 2208,28 eura, úrokom z omeškania vo výške 735,50 eura a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8225,62 eura od 3. 6. 2022 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že žalovanú pohľadávku nadobudol od E. F. C., G. na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 22. 6. 2022. Žalovaná uzavrela dňa 7. 8. 2016 so E. F. C., G. zmluvu číslo 106508211070816 v súlade so zákonom číslo 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na základe uvedenej zmluvy boli žalovanej poskytnuté peňažné prostriedky. Zmluva obsahovala všetky náležitosti zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaná napriek opakovaným výzvam, v ktorých bola v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozorňovaná na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, neplnila splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy. Keďže sa dostala do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, vyhlásil jeho právny predchodca k 18. 9. 2020 mimoriadnu splatnosť úveru a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy. V zmluve o úvere bolo dojednané poskytnutie úveru vo výške 13560 eur, s výškou úrokovej sadzby 10,4 % ročne, výškou mesačnej splátky 208,64 eura, so splatnosťou prvej splátky 9. 9. 2016 a konečnou splatnosťou úveru 9. 8. 2024. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 11,23 %, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov 9,59 % a celková čiastka na úhradu 20165,04 eura.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 6. 6. 2023 platobný rozkaz, proti ktorému podala žalovaná v zákonom určenej lehote odpor. V odpore uviedla, že žalobca porušil zákon o spotrebiteľských úveroch, a to ustanovenie § 7, vo vzťahu k posúdeniu schopnosti splácať spotrebiteľský úver. V tom čase už splácala jednu pôžičku, ktorú jej žalobca poskytol dva mesiace pred ponukou uplatňovanej pôžičky. Zároveň prekročil splátkami životné minimum jej a jej dieťaťa. Ako novoregistrovaný živnostník nemala daňové priznanie, teda príjem za minulý rok. Poskytol jej úver napriek tomu, že bola veľakrát na konte

vedenom spoločnosťou žalobcu v mínusových položkách. Žalobca využil jej životnú situáciu, ponúkol jej ďalší úver napriek tomu, že nespĺňala kritériá schopnosti splácať spotrebiteľský úver.

3. Žalobca vo vyjadrení ku podanému odporu uviedol, že zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru flexipôžička bola žalovanej v rámci kontraktačného procesu predložená na preštudovanie, pričom súhlas so všetkými jej ustanoveniami vyjadrila svojim podpisom dňa 7. 8. 2016. V čase uzavretia zmluvy neexistovala žiadna objektívna ani vážna prekážka, ktorá by žalovanej znemožňovala, resp. sťažovala oboznámiť sa s textom navrhovanej zmluvy. Žalovaná nebola donútená zmluvu za ponúkaných podmienok podpísať. Nakoľko však podpisom vyjadrila súhlas, postupca nemal dôvod pristupovať k individuálnemu dojednávaniu podmienok. Samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere je štandardne pripravená dodávateľom služby – bankou. Na základe žiadosti klienta a po posúdení jeho bonity, predloží banka klientovi návrh zmluvy a následne, po oboznámení sa s jeho obsahom, je len na uvážení klienta, či do zmluvného vzťahu za ponúkaných podmienok vstúpi alebo nie. Samotná skutočnosť, že zmluva je pripravená dodávateľom, nemôže bez ďalšieho spôsobiť neplatnosť zmluvy ani jej časti. Veriteľ je pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver povinný brať do úvahy dobu, na ktorú sa úver poskytuje, príjem spotrebiteľa a údaje o existujúcich záväzkoch získané z jedného alebo viacerých registrov. Existujúce záväzky žalovanej veriteľ overil dopytom do úverového registra, z ktorého je zrejmé, že žalovaná mala v čase podania žiadosti o úver spotrebný úver s mesačnou splátkou 155 eur, spotrebný úver s mesačnou splátkou 131 eur a kreditnú kartu s úverovým rámcom 1500 eur a s mesačnou splátkou 28 eur. Žalovaná uviedla príjem za posledné 3 mesiace vo výške 530,50 eura, 527,20 eura a 514,32 eura, ktorý bol overený na základe kreditných obrátov na jej účte. Pri posudzovaní žiadosti žalovanej preto veriteľ akceptoval príjem vo výške 524 eur. Rozdiel medzi príjmom a existujúcimi záväzkami žalovanej vo výške 314 eur činil 210 eur, teda disponibilný zostatok bol vyšší ako splátka schvaľovaného úveru. Poskytovateľ úveru preto postupoval s odbornou starostlivosťou v súlade s ustanovením § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. V prípade, ak veriteľ nahliadol do úverového registra, nedošlo k porušeniu povinnosti posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver. Rovnako ak disponoval veriteľ informáciou o rodinnom stave, výdavkoch a príjmoch, nemožno jeho konanie posúdiť ako hrubé porušenie povinnosti. V prípade právneho názoru súdu o nedostatku dôkazov o skúmaní schopnosti splácať úver, navrhol, aby súd postupoval podľa ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov.

4. Žalovaná nevyužila svoje procesné právo v zmysle zákonného ustanovenia § 167 ods. 4 Civilného sporového poriadku a ku vyjadreniu žalobcu sa nevyjadrila, hoci bola na to vyzvaná uznesením zo dňa 18. 8. 2023.

5. Na základe výzvy súdu doplnil žalobca žalobu o ďalšie skutkové tvrdenia podaním zo dňa 9. 11. 2023. V podaní uviedol, že žalovaná uhradila z poskytnutého úveru na istinu spolu 5334,38 eura, preto žalovaná istina predstavuje rozdiel medzi výškou úhrad a sumou poskytnutého úveru. Žalovanej bol účtovaný úrok vo výške 10,4 % ročne so zohľadnením zľavy a následne vo výške 12,4 % ročne, a to od 10. 8. 2016 do 1. 6. 2022. Úrok bol vyčíslený na sumu 6838,29 eura. Z úhrad žalovanej bola započítaná na úrok suma 4630,01 eura. Úrok z omeškania do zosplatnenia bol vyčíslený vo výške 16,86 eura, a to z omeškaných splátok, v sadzbe 5 % ročne, pričom z úhrad žalovanej bola na úrok z omeškania započítaná suma 10,93 eura. Po zosplatnení úveru bol žalovanej vyúčtovaný úrok z omeškania z dlžnej istiny v sadzbe 5 % ročne na 729,57 eura, a to od 18. 9. 2020 do 1. 6. 2022.

6. Na základe výzvy súdu, aby žalobca doplnil žalobu o skutkové tvrdenia, akým spôsobom si splnil zákonnú povinnosť v zmysle § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, žalobca súdu oznámil, že predkladá výpis z účtu s preukazovaným príjmom žalovanej, z ktorého postupca vychádzal pri posudzovaní príjmu žalovanej.

7. Na pojednávaní advokát žalobcu trval na podanej žalobe ako aj ďalších písomných podaniach v celom rozsahu. Poukázal na to, že z vyjadrení žalovanej vyplynulo, že si veľmi dobre uvedomovala svoju situáciu, v akej sa v čase poskytovania úveru nachádzala. Majú za to, že žalovaná sa spoliehala, že následne bude namietat svoju bonitu. Pre prípad, že by súd došiel k záveru, že došlo k porušeniu povinnosti pri skúmaní bonity klienta, navrhol, aby úver bol považovaný za bezúročný a bez poplatkov.

8. Žalovaná na pojednávaní trvala na obsahu podaného odporu proti platobnému rozkazu. Poukázala na to, že banka pri poskytovaní úveru neprihliadala na jej životné minimum, čo potvrdil aj žalobca

v návrhu na pokračovanie v konaní, kde uviedol, že výška zostatku, po odpočítaní splátok úveru, bola vo výške dohodnutej splátky. Banka videla, že každý mesiac jej odchádzajú platby nájomného vo výške 370 eur, teda každý mesiac bola v mínuse. Banka mala prešetriť jej čistý príjem, náklady na zabezpečenie základných životných potrieb ako aj záväzky. Banka vôbec nepreverila údaje podľa § 7 ods. 21 zákona o spotrebiteľských úveroch. Úver brala cez internetbanking, stále je tam vyskakovalo, že má predschválený úver. Bola to aj jej chyba, ale banka úplne porušila svoje povinnosti. Poukázala na to, že v žiadosti o pôžičku vôbec nie je uvedené, aký mala príjem, nie je tam uvedené, že mala jedno dieťa. V čase poskytovania úveru mala jedno maloleté dieťa. Pôžička by mala byť celá zmazaná, celá by sa mala zrušiť. Keď uzatvárala pôžičku, nerozmysľala, že bude manipulovať s nejakou bonitou do budúcnosti.

9. Z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, mal súd preukázaný nasledovný skutkový stav:

10. Žiadosťou zo dňa 7. 8. 2016 požiadala žalovaná E. F. C., G. o poskytnutie pôžičky vo výške 13560 eur, s dobu splatnosti 96 mesiacov. V informáciách o žiadateľovi je uvedený rodinný stav žalovanej „slobodná“. V žiadosti nie sú uvedené žiadne informácie o počte vyživovacích povinností žalovanej, ani jej výdavkoch. E. F. C., G. ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili dňa 7. 8. 2016 elektronicky zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ číslo 106508211070816. V zmluve si dojednali poskytnutie bezúčelového úveru vo výške 13560 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 208,64 eura, so splatnosťou prvej splátky 9. 9. 2016 a s konečnou splatnosťou úveru 9. 8. 2024. Zmluvné strany si dojednali aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 135,60 eura. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 11,23 %, resp. 13,47 % bez zľavy a celková čiastka na úhradu 20165,04 eura, resp. 21580,08 eura bez zľavy. Priemerná ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 9,59 %. Podľa výpisu z účtu úveru žalovaná čerpala úver dňa 9. 8. 2016 vo výške 13560 eur.

11. Dňa 22. 6. 2020 E. F. C., G. vyzvala žalovanú na úhradu záväzkov zo zmluvy o úvere v celkovej sume 663,52 eura a súčasne ju upozornila na možnosť požadovať vrátenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti. Dňa 20. 7. 2020 a 20. 8. 2020 opätovne vyzvala E. F. C., G. žalovanú na úhradu dlžnej pohľadávky vo výške 664,39 eura, resp. 668,88 eura a súčasne ju upozornila na možnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Dňa 18. 9. 2020 vyzvala E. F. C., G. žalovanú na úhradu úveru, vrátane príslušenstva, v celkovej výške 9071,04 eura, z toho istina 8665,62 eura. Uvedená výzva bola žalovanej doručovaná na adresu jej trvalého bydliska a vrátila sa veriteľovi nedoručená, s poznámkou o neprevzatí v odbernej dobe.

12. E. F. C., G. ako postupca a žalobca ako postupník uzavreli dňa 13. 11. 2020 rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok. Dňa 9. 6. 2022 E. F. C., G. oznámila žalovanej, že pohľadávku zo zmluvy o úvere uzavretej dňa 9. 8. 2016, číslo 106508211070816, postúpila na žalobcu ku dňu 2. 6. 2022.

13. Podľa výpisu z účtu žalovanej vo E. F. C., G., z účtu boli vykonávané úhrady s poznámkou „nájomné“ vo výške 370 eur, a to dňa 29. 3. 2016, 2. 5. 2016, 1. 6. 2016, 28. 6. 2016, 2. 8. 2016, 2. 9. 2016 a 3. 10. 2016. Z účtu žalovanej bolo vykonávané aj inkaso splátky úveru, a to výške 156,04 eura v období od januára 2016 do mája 2016, od júna 2016 vo výške 163,05 eura. Priemerný čistý mesačný príjem žalovanej za obdobie od januára 2016 do júla 2016 činil 529,06 eura. Podľa výpisu z registra poskytnutých úverov ku dňu 7. 8. 2016, mala žalovaná evidované dva splátkové úvery, jeden poskytnutý 27. 6. 2016 vo výške 10000 eur, s dátumom ukončenia 28. 5. 2024 a splátkou 155 eur, druhý poskytnutý dňa 27. 5. 2016 s dátumom ukončenia 18. 5. 2021 a splátkou 131 eur a úver na kreditnú kartu s výškou splátky 28 eur. Podľa lustrácie v Registri obyvateľov SR, žalovaná bola ku dňu poskytnutia úveru matkou maloletého dieťaťa narodeného v roku 2007.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých

účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, t. j. k 7. 8. 2016 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 7 ods. 15 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

22. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

23. Podľa § 9 ods. 1 prvá veta zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

24. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

25. Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v aktuálnom znení, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

26. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou na diaľku zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

27. Podľa § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka, písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, d'alekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom.

28. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd podanú žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko nemal preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v spore. Vecná legitímácia predstavuje stav vyplývajúci z hmotného práva a vyjadruje, či žalobca alebo žalovaný sú nositeľmi tvrdeného hmotného práva (aktívna vecná legitímácia), resp. povinnosti (pasívna vecná legitímácia). Úspech žalobcu v spore je, okrem iného, podmienený preukázaním jeho aktívnej vecnej legitímácie, t. j. preukázaním skutočností, že je nositeľom hmotného práva. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore má za následok zamietnutie žaloby. Žalobca sa žalovaného nároku domáhal právnym dôvodom splnenia záväzkov vo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“, uzavretej medzi E. F. C., G. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že E. F. C., G. ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili uvedenú zmluvu, a to elektronicky, formou zmluvy na diaľku v zmysle zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žalovaná uzavretie zmluvy elektronicky nerozporovala. Nesporné preto bolo zachovanie písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákonného ustanovenia § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka, keďže pri jej uzatváraní bolo umožnené zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Taktiež nebolo medzi stranami sporné, že veriteľ žalovanej úver vo výške 13560 eur poskytol, nebolo sporné, že zmluva obsahovala všetky zákonom stanovené náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, že veriteľ využil svoje právo a vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a nebola sporná ani výška úhrad vykonaných žalovanou. Medzi stranami sporu bolo sporné, či si veriteľ splnil pred podpisom zmluvy svoje zákonné povinnosti podľa § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, teda či postupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní spôsobilosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver. Medzi právnym predchodcom žalobcu (E. F. C., G.) a žalovanou vznikol spotrebiteľský právny vzťah, keďže právny predchodca žalobcu konal pri uzatváraní a plnení zmluvy v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná, naopak, pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu podnikateľskej činnosti, čo vyplýva najmä z označenia žalovanej v zmluve. Vzhľadom na charakter a obsah zmluvy bola medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere.

29. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázanú dôvodnosť argumentácie žalovanej, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní jej spôsobilosti splácať poskytnutý úver. Súd v tejto súvislosti poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 11CoCsp/39/2022, podľa ktorého: „Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od žalovaného ako veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z

existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobého ochorenia a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd zastáva názor, že príjem aj rodinný stav klienta môžu byť vyhovujúce, ale pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Bez toho, aby právny predchodca žalobcu skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej, potrebnej pre posúdenie jej schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa.“

30. Súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že veriteľ si nezabezpečil informácie o osobných a majetkových pomeroch žalovanej v rozsahu potrebnom na posúdenie jej spôsobilosti splácať úver, najmä o jej výdavkoch, s výnimkou výdavkov na splácanie ďalších úverov. Pred uzavretím zmluvy si veriteľ zabezpečil len výpis z registra poskytnutých spotrebiteľských úverov, z ktorého vyhodnotil len záväzky žalovanej z existujúcich úverových vzťahov. Žalobca však nepreukázal, že by si veriteľ zabezpečil relevantné údaje týkajúce sa ďalších záväzkov a výdavkov žalovanej, najmä pokiaľ ide o výdavky na bývanie, plnenie vyživovacej povinnosti. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaná mala v čase poskytnutia úveru vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu. Z listinných dôkazov, ktoré predložila žalovaná (výpisov z účtu) vyplynulo, že mesačne jej vznikali výdavky na bývanie (nájomné) vo výške 370 eur. Podľa skutkových tvrdení žalobcu však veriteľ pri posudzovaní spôsobilosti žalovanej splácať úver zohľadnil len výdavky na úvery, zistené z registra poskytnutých úverov, z čoho mal mať preukázané, že disponibilný zostatok žalovanej (zistený ako rozdiel medzi priemerným čistým mesačným príjmom a súčtom splátok úverov) je dostatočný na úhradu dojednej splátky. Disponibilný zostatok žalovanej (po odpočítaní splátok úverov) však postačoval výlučne na úhradu dojednej splátky. Veriteľ však pri posudzovaní spôsobilosti žalovanej splácať úver vôbec nezohľadnil výdavky na bývanie vo výške 370 eur mesačne, ani ďalšie obvyklé výdavky spočívajúce v nákladoch na výživu, ošatenie, obutie, cestovné, a to tak pre žalovanú ako aj pre jej maloleté dieťa. Napriek výzve súdu žalobca nepredložil listinné dôkazy, preukazujúce splnenie povinnosti jeho právneho predchodcu zisťovať skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie spôsobilosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver. Žalobca predložil len výpis z účtu, z ktorého jeho právny predchodca zistil príjmy žalovanej a výpis z registra poskytnutých spotrebiteľských úverov. Ani zo žalobcom predloženej žiadosti žalovanej o poskytnutie úveru nevyplývalo, že by právny predchodca žalobcu zisťoval osobné a majetkové pomery žalovanej, najmä existenciu vyživovacích povinností a ďalšie výdavky. Na základe uvedených skutočností mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu porušil svoju povinnosť postupovať pri zisťovaní spôsobilosti žalovanej splácať poskytnutý spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. Dôsledkom uvedenej skutočnosti, v zmysle zákonného ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, je nemožnosť veriteľa vyžadovať od dlžníka jednorazové splatenie úveru.

Právny predchodca žalobcu preto nebol dňa 18. 9. 2020 oprávnený vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Konečná splatnosť úveru bola dojednaná v zmluve o úvere na 9. 8. 2024. Keďže pohľadávka z poskytnutého úveru sa doposiaľ nestala splatnou v celom rozsahu, právny predchodca žalobcu ju nemohol, v zmysle zákonného ustanovenia § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, postúpiť na žalobcu. V dôsledku uvedenej skutočnosti žalobca nebol aktívne vecne legitimovaným v spore.

31. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. Nakoľko v spore bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, súd jej voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. V súlade so zákonným ustanovením § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.